

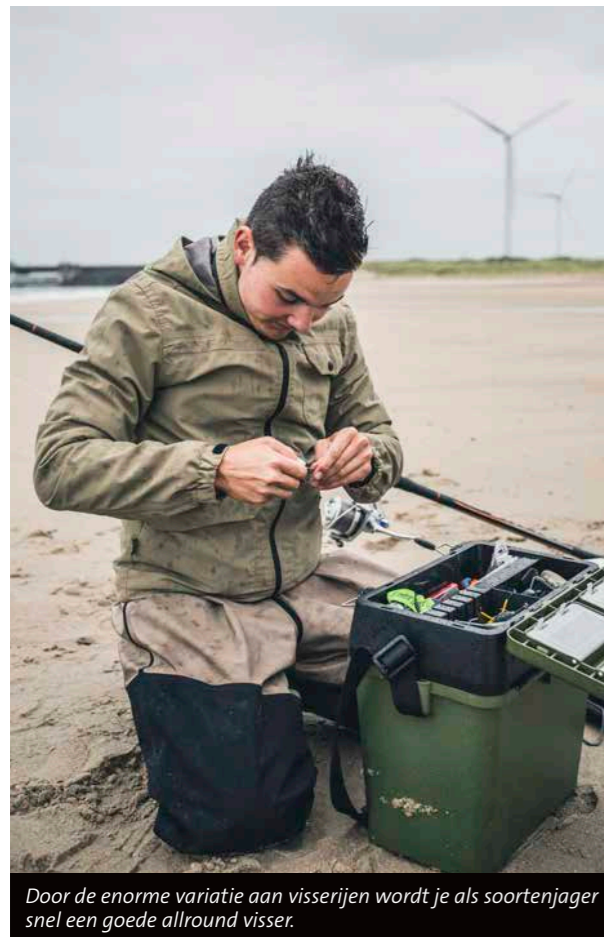
Het soortenjagen is een van de rijzende sterren te midden van de talrijke disciplines en specialismen die de hengelsport kent. Dave van Balkum (22) is zo'n sportvisser die graag zoveel mogelijk verschillende vissoorten vangt. Bovenaan zijn lijstje met doelsoorten prijkt de gladde haai. Hét Visblad volgt hem tijdens deze missie.

TEKST: JORAN BAL > FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG

MISSIE:

GLADDE HAAI

Handige checklist voor de zoute soortenjager: de Veldgids van de Nederlandse Zeevissen



Door de enorme variatie aan visserijen wordt je als soortenjager snel een goede allround visser.

Als de laatste badgasten zich vanwege een naderende regenbui snel uit de voeten maken, nemen sportvissers bezit van het Banjaardstrand. Een van hen is Dave van Balkum. Op een vrijdagmiddag begin september is hij vanuit zijn woonplaats Arnhem afgereisd naar Zeeland om er een weekend lang te vissen. Dat betreft niet zomaar een hengeltje uitgooien: gladde haai vangen is de missie. “Nummer 69 op mijn soortenlijst.”

DERDE POGING

Het strand naast de stormvloedkering van de Oosterschelde is inmiddels bekend terrein voor de student Land- en Watermanagement. “Dit is mijn derde poging om een haai te vangen. De vorige twee keer ving ik van alles – bot, schol, tong, zeebaars, Noordzeekrab en mijn vismaat zelfs een kreeft – behalve een gladde haai.” De suggestie om op het nabijgelegen werkeiland van Neeltje Jans aan boord te stappen van een charterboot en zo zijn zoektocht tot een goed einde te brengen, wijst hij resoluut van de hand. “Dat zou te gemakkelijk zijn. Zo’n vis vanaf de kant vangen is een veel grotere uitdaging.”

NIEUWE UITDAGING

Daar draait het soortenjagen bij Dave voor een belangrijk deel om. “Voorheen was ik een fanatiek karpervisser, maar toen ik ook op moeilijke dressuurwateren het ‘spelletje’ doorkreeg was ik mijn uitdaging kwijt.” Op zoek naar een nieuwe prikkel stuitte hij op een website voor en door soortenjagers met daarop hun vangsten (www.specieshunters.com). “Dat wekte mijn nieuwsgierigheid, want ik stond maar op een stuk of twintig vissoorten.” Twee jaar geleden ging hij er op vakantie in Frankrijk bewust mee aan de slag en pakte hij aan de Middellandse Zee veertien

nieuwe soorten. “Die vangsten heb ik online geplaatst en toen ben ik met het soortenjaagvirus besmet geraakt.”

LEUKE SUBCULTUUR

Dat kwam deels ook door de leuke reacties op zijn vangsten. “Iedereen is heel open en behulpzaam – bijvoorbeeld met het determineren van vissen. Soortenjagers doen ook niet geheimzinnig over stekken en technieken: zodra ze hun doelsoort hebben gevangen gaan ze door naar de volgende op hun lijstje”, lacht Dave terwijl hij een kweekzager op de aasnaald rijgt. Zelf is hij niet erg planmatig bezig met het afwerken van zijn target list. “Ik heb geen jaarplanning of een ander systeem. Het is meer dat je eens wat interessants hoort als je iemand spreekt. ‘Heb je die soort al?’, vragen ze me dan. Als dat niet het geval is, krijg je vaak de uitnodiging om een keertje met iemand mee op pad te gaan.”

HOOG OP DE LIJST

Dit weekend vist hij nog enkele sessies met een vriend die in Zeeland woont en ook nog geen haai heeft gevangen. “De doelsoort van deze sessie prijkt al wat langer op het lijstje en wil ik heel graag vangen. Haaien zijn vissen die natuurlijk erg tot de verbeelding spreken. Helemaal als je ze in eigen land vanaf het strand kunt vangen.” Het formaat van de vis maakt voor de soortenjager in principe weinig uit, maar de focus van Dave ligt duidelijk op volwassen exemplaren. “Mocht ik nu een kleine haai vangen, dan ga ik morgenavond weer op haai vissen. Misschien pak ik dan wel een groter exemplaar.”

STRAK OP DE BODEM

Zijn haaiensessies heeft Dave geprikt tijdens het laatste afgaande en eerste opkomende water. “Dan kun je met verre worpen een diepe geul bereiken en stroomt het niet te hard. Hier bij de kering perst de ge-

tijdenstroom het water met grote kracht de Oosterschelde in en uit. Dan blijft zelfs ankerlood van 250 gram niet op zijn plek liggen – terwijl het aas juist mooi stil op de bodem moet liggen voor de haai.” Dave werpt zijn aas dan ook uptide (tegen de stroomrichting in) in, zodat de stroming de onderlijnen mooi plat op de bodem drukt. “Draai de lijn ook niet te strak omdat de haken anders mogelijk los komen van de bodem.”

KRABBen EN GARNALEN

Vooralsnog transporteert de keerstroom die voor de kant loopt het aas van links naar rechts (en beweegt dit landinwaarts ondanks het afgaand tij). Onderweg blijft er nog aardig wat wier hangen aan de voorslagknoop, zo blijkt wanneer Dave de haken inspecteert. Die laatste komen vrijwel helemaal kaalgevreten op de kant. “Garnalen”, vermoedt hij. “Krabben die aan het aas plukken, verraden zich doorgaans door tikjes op de hengeltop of beschadigingen aan de zijlijnen. Zie je die zwakke plekken, vervang dan direct de zijlijn”, zegt hij terwijl een verse zager op de haak wordt geregen. Met een zwieper gaan de onderlijnen van beide hengels weer te water. Een op een meter of tachtig, de ander ruim honderd meter ver weg.

ALLROUND SPORTVISSER

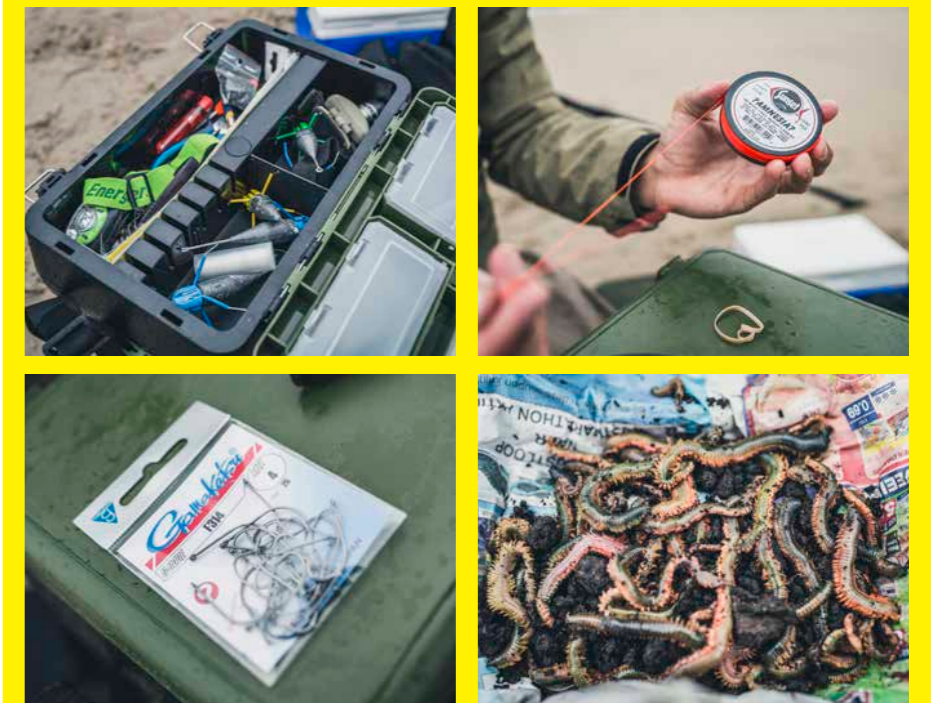
Voor een soortenjager met een karperverleden komt Dave niet slecht uit de verf als een volleerd zeevisser. “Je bereidt natuurlijk wel een en ander voor als je het op een bepaalde soort hebt gemunt. Daarbij kom je in aanraking met zoveel verschillende visserijen en technieken dat je vanzelf een betere allround sportvisser wordt.” Het beoefenen van die diverse disciplines vergt wel een zekere investering qua materiaal. “In mijn viskoffer zit haakmaat 24 tot 9/0 en thuis heb ik 27 hengels staan. Dat zijn er aardig wat, maar zoals deze twee strandhengels waar >>



Uiteraard gaat de vis snel doch voorzichtig weer terug de zee in.

>> MATERIAAL

Voor het haaienvissen vanaf het strand gebruikt Dave een 4,20 meter lange hengel met een werpgewicht van 100-250 gram. Die combineert hij met een molen in het 14000-formaat met daarop een hoofdlijn van 27/00 mm nylon. Daaraan komt een voorslag die taps toeloopt van 27/00 naar 57/00 mm. Via een wartel en een clip bevestigt hij een enkele meters lange staande onderlijn van 70/00 nylon met daaraan twee 50-60 cm lange zijlijnen van 9,1 kg Amnesia. Hieraan zitten haken in maat 4 (Gamakatsu F314) waarop kweekzagers worden geregen. Aan het uiteinde van de onderlijn komt een werpgewicht van 110 tot 170 gram (bij voorkeur zonder, maar indien noodzakelijk met ankers).



De verschillende onderdelen van de onderlijn waarmee Dave op gladde haai vist.

‘STEENBOLK EN MAKREEL HEB IK NOG NIET GEVANGEN, MAAR DIE KOMEN VANZELF WEL EEN KEER BIJ EEN WRAKVISTRIP’

ik nu mee vis heb ik meerdere setjes staan en je kunt een spinhengel bijvoorbeeld voor meerdere visserijen gebruiken.”

SUBTIELE TIKJES

Zijn relaas stekt als hij een paar subtiele tikjes op de top van de linkerhengel ziet. Dave pakt de lijn even tussen duim en wijsvinger en voelt voorzichtig of er aan de andere kant iets beweegt. “Ik weet niet of het vis was, maar draai hem zo voor de zekerheid toch even binnen.” Daarbij gaat de stevige strandstok aardig krom. “Het lijkt wel of ik vastzit”, zegt hij vertwijfeld. Maar dan opeens begint er iets met de stroom mee te zwemmen. Op een draffe loopt Dave naar rechts om sneller lijn te kunnen winnen. Vlakbij de kant geeft vis nog even flink weerwerk, maar uiteindelijk moet die toch capituleren.

NR. 69 BINNEN!

In de branding ligt een gladde haai; en nog een heel best exemplaar ook. Zonder twijfel gooit Dave de hengel aan de kant om de vis te pakken. Een vreugdekreet vergezelt de vangst van soort nummer 69. “Die kan van het lijstje af! Wat ben ik hier blij mee. Echt niet te geloven.” Met 87 cm is de drang om een nog groter exemplaar te vangen ook niet acuut aanwezig: de avond – of beter gezegd: het hele weekend – is geslaagd. Het is alsof de haai het nieuws dat er eigenlijk geen eer meer te behalen valt onder water heeft verspreid nadat hij is teruggezet. Want hoewel Dave nog tot iets voor middernacht doorvist, blijven de hengeltoppen verder roerloos stilstaan...



Hoppa! Nummer 69 is binnen, en nog een knap exemplaar ook.

>> VEEL VARIATIE

Soortenjagen kun je overal en op tal van verschillende manieren doen. “Op vakantie in Spanje stond ik overdag grondeltjes tussen de rotsen vandaan te peuteren en ’s avonds vanaf het strand bijna twee uur met een rog van 100 pond te worstelen”, schetst Dave het brede assortiment van vissoorten waar de soortenjager zich op kan richten. Daarbij tellen ook vissoorten die voor de doorsnee sportvisser niet direct interessant zijn. “Op de modderkruiper of prik wordt bijvoorbeeld niet gericht met de hengel gevist. En deze soorten hebben zo’n specifieke lichaamsbouw of leefwijze dat het nog een hele toer is om uit te vogelen hoe je die nou het beste kunt vangen. Maar dat is juist ook de charme van dit specialisme.” Toch staart Dave zich niet blind op het vangen van soorten. “Natuurlijk vang ik graag zo veel mogelijk verschillende vissoorten, maar ik doe allerlei visserijen door elkaar. Deze sessie staat de haai centraal, maar van de week heb ik nog op roofblei gevist vanuit de bellyboat. Dat was met een dikke vis op licht materiaal ook echt genieten.”